

Grzegorz Pawłowski

Wyzwania i rozwój branży celulozowo-papierniczej na przykładzie tektury falistej

Problemy Zarządzania, Finansów i Marketingu 24, 75-85

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

mgr GRZEGORZ PAWŁOWSKI
Uniwersytet Szczeciński

WYZWANIA I ROZWÓJ BRANŻY CELULOZOWO- -PAPIERNICZEJ NA PRZYKŁADZIE TEKTURY FALISTEJ

Streszczenie

Celem artykułu jest przedstawienie czynników wpływających na zmiany wielkości produkcji oraz zużycia tektury falistej w Polsce i Unii Europejskiej. Zaprezentowano ogólny obraz branży celulozowo-papierniczej oraz perspektywy rozwoju tektury w Polsce w okresie pięciu lat, a także bieżącą sytuację w branży celulozowo-papierniczej oraz elementy ją determinujące.

Wprowadzenie

Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat producenci tektury falistej i opakowań w Polsce przyzwyczaili się do corocznego przyrostu zapotrzebowania na opakowania, które oscylowało w granicach 10% rocznie. Ta tendencja była zrozumiała dla wszystkich. Od 2004 r. Polska jest członkiem Unii Europejskiej, a tym samym otwarto rynki zbytu produktów wytwarzanych w Polsce na inne kraje Unii. Było to możliwe dzięki wspólnej taryfie celnej. Jedynym w zasadzie problemem, jaki występuje okresowo, jest niekorzystny kurs polskiej waluty w stosunku do euro, który w ekstremalnych notowaniach czyni czasami nasz eksport mało opłacalnym. Choć jest i odwrotnie – czasami bywa bardzo opłacalny. Kolejnym czynnikiem, który ma bezpośredni wpływ na rentowność branży jest cena podstawowego surowca – papieru. Niespotykane od dawna tempo wzrostu cen papierów do celów opakowaniowych jest procesem, który rozpoczął się pod koniec 2009 r. i trwa do dziś. Ponadto zbilansowanie rynku papierów do produkcji tektur falistych, które obserwuje się od dłuższego czasu w Europie, przejawia się m.in. niskim stanem zapasów papierów oraz rekordowo wysokimi cenami makulatury, co sprzyja kontynuacji tego procesu także w przyszłości.

Tłem do zaistniałej sytuacji na rynku celulozowo-papierniczym jest fakt spowolnienia tempa rozwoju polskiego rynku opakowań, na które nałożył się znaczny przyrost mocy produkcyjnych w naszym kraju wywołany bardzo dobrymi wynikami branży w 2008 r. i wcześniejszymi¹.

Charakterystyka branży celulozowo-papierniczej

Od ponad dziesięciu lat przemysł papierniczy w krajach postkomunistycznych jest coraz silniej integrowany z gospodarką światową i tym samym staje się coraz bardziej od niej uzależniony. Oznacza to, że wszelkie oceny tego sektora gospodarczego powinny być odnoszone do tego, co się działo, co się aktualnie dzieje i co się będzie działo w światowym i europejskim systemie tej gospodarki. Powszechnie uznaną prawidłowością jest to, że ostatecznym weryfikatorem każdego produktu jest rynek, dlatego bieżąca obserwacja, gromadzenie danych oraz analiza zachowania się rynku pozwalają efektywnie sterować produkcją i rozwojem przemysłu.

Papier jest artykułem powszechnego użytku. Nikt nie jest w stanie wyobrazić sobie świata bez papieru toaletowego, ręczników papierowych, gazet, banknotów, listów, znaczków, faksów, zdjęć, chusteczek higienicznych, książek czy opakowań z tektury chroniących transportowane materiały. Ponadto papier łączy w sobie wyjątkowe cechy, które sprawiają, że jest on przyjazny środowisku, jak np. biodegradowalność i możliwość poddawania go recyklingowi. Zastosowania papieru oraz wyrobów z papieru zmieniają się w miarę upływu czasu, odpowiadając na coraz to nowe wymagania rynku.

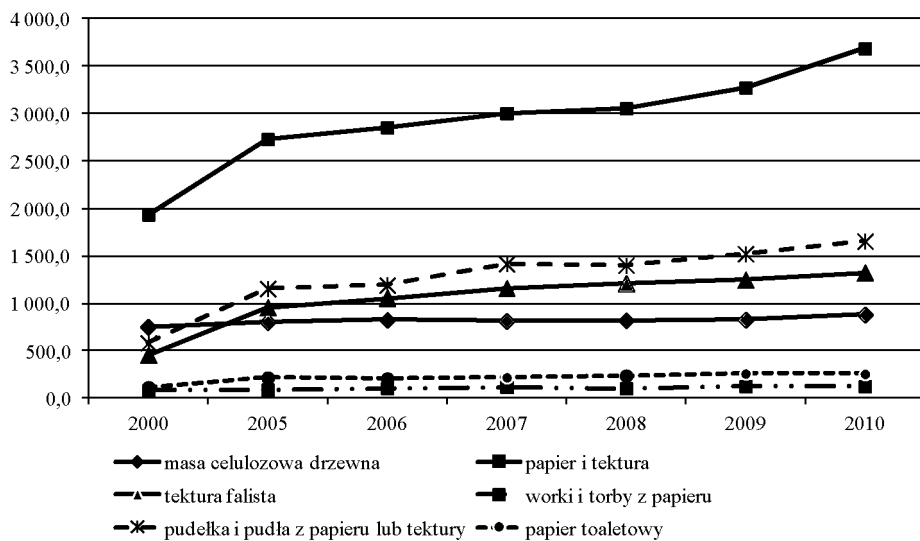
Klasyfikacja wyrobów papierniczych w Polsce obejmuje:

- papiery do celów graficznych (gazetowe, drukowane niepowlekane bezdrzewne i drzewne);
- papiery do celów sanitarnych i gospodarczych (toaletowe celulozowe i makulaturowe, wata celulozowa);
- papiery do celów opakowaniowych (na warstwy płaskie i pofalowane tektury falistej, workowe, makulaturowe i celulozowo-makulaturowe, tekturę pudełkową i do celów introligatorskich);
- pozostałe papiery (techniczne, podłożowe do różnych zastosowań takich jak tapety, papiery powlekane np. antykorozyjne, chłonne, filtracyjne i tekturę biurową)².

¹ T. Żebrowski, *Rynek tektury w Polsce*, „Przegląd Papierniczy” 2010, nr 66, s. 437.

² *Popyt i podaż papieru na świecie i w Polsce – perspektywa 2010*, red. W.Z. Taranowski, Stowarzyszenie Papierników Polskich, Łódź 2000, s. 94.

Na rysunku 1 zaprezentowano zmiany w produkcji wyrobów papierniczych wraz z podziałem na rodzaje wyrobów. Potwierdza to stały wzrost popytu na wyroby papiernicze, a także podkreśla dywersyfikację zastosowań wyrobów papierniczych.

Rys. 1. Papier i wybrane wyroby z papieru w latach 2000–2010 w tys. ton

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS, *Produkcja wyrobów przemysłowych*, http://www.stat.gov.pl/gus/5840_792_PLK_HTML.htm (8.07.2011).

Na uwagę zasługuje fakt, że w Polsce utrzymuje się tendencja znacznie szybszego wzrostu zużycia papieru i tektury niż ich produkcja. Powoduje ona zatem wzrost importu papieru i tektury do kraju. Maleje jednocześnie udział krajowych producentów na tym rynku, a jednym z argumentów potwierdzających ten stan jest zmniejszenie cel importowych z krajów UE i CEFTA oraz wzrastające wymagania jakościowe odnośnie do pewnych rodzajów papieru.

Konkurencja na rynku celulozowo-papierniczym

Podjmując rozważania dotyczące konkurencji, należałoby najpierw zinterpretować termin „konkurencja”. Na uwagę zasługuje definicja zaprezentowana przez Michaela E. Portera, który charakteryzuje ten termin jako „rywalizację między konkurentami, polegającą na zdobyciu jak najlepszej pozycji, czy to za pomocą konkurencji cenowej, wojny reklamowej czy wprowadzania nowych wyrobów, zwiększonego zakresu obsługi klientów, gwarancji itd. Rywalizacja występuje wtedy, kiedy jeden lub więcej konkurentów albo podlega naciskom

sytuacji, albo widzi okazję do poprawienia własnej pozycji”³. Tadeusz Tkaczyk interpretuje zaś konkurencję jako „proces, za pomocą którego uczestnicy rynku, dążąc do realizacji swoich interesów, próbują zaoferować korzystniejsze od konkurentów oferty zarówno pod względem ceny, jakości serwisu, jak i innych charakterystyk mających wpływ na decyzję o danej transakcji”⁴. Wojciech Wrzosek reprezentuje pogląd, że „konkurencja nie jest jednorazowym aktem. To proces, który przenika stosunki między sprzedawcami lub między nabywcami. Konkurencja pojawia się, gdy są spełnione wszystkie wymienione warunki, takie jak:

- a) w danym segmencie rynku działa przynajmniej dwóch sprzedawców;
- b) stopień realizacji celów przez każdego ze sprzedawców zależy od postępowania innych sprzedawców, co wywołuje między nimi konflikt interesów;
- c) sprzedawcy mogą posługiwać się instrumentami konkurencji (produkt, cena, jakość, reklama);
- d) sprzedawcy są motywowani do podejmowania konkurencji ze względu na dążenie do maksymalizacji celu i sprzeczności interesów”⁵.

Odmienne ujął termin konkurencji Józef Penc, który dowodzi, że „konkurencja jest to proces, w którym uczestnicy rynku, dążąc do zrealizowania swoich interesów, próbują przedstawić oferty korzystniejsze od innych pod względem ceny, jakości lub innych charakterystyk wpływających na decyzje zawarcia transakcji”⁶.

Definicji można by przytaczać znacznie więcej, ale przytoczone powyżej umożliwią sformułowanie własnego poglądu związanego z pojęciem „konkurencja”. Niemniej, mając na uwadze zaprezentowane powyżej ujęcia terminu „konkurencja”, jej istotę można by wyrazić następującą konstatacją – obszar zagadnień, który mieści się w pojęciu „konkurencja” jest wielowątkowy, a tym samym bardzo skomplikowany. Konkurencja obejmuje bowiem bardzo różne formy działania, dlatego też trudno ująć ją w jednej syntetycznie skonstruowanej definicji, ponieważ tak jak każde zjawisko gospodarcze ma rozległe, wielokierunkowe powiązania⁷. Specyfika zjawiska konkurencja na rynku papierni-

³ M.E Porter, *Strategia konkurencji. Metody analizy sektorów i konkurentów*, MT Biznes, Warszawa 2006, s. 34.

⁴ *Problem dostosowania polskich przedsiębiorstw do standardów europejskich*, red. T. Tkaczyk, Oficyna Wyd. SGH, Warszawa 2005, s. 78.

⁵ W. Wrzosek, *Funkcjonowanie rynku*, PWE, Warszawa 2002, s. 27.

⁶ J. Penc, *Leksykon biznesu*, Agencja Wyd. Placet, Warszawa 1997, s. 199.

⁷ G. Wolska, *Zmiany strukturalne rynku usług pocztowych w Polsce*, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2005, s. 61–63.

czym jest determinowana wieloma zmiennymi. Rozwój przemysłu papierniczego w Polsce jest limitowany z jednej strony potrzebami rynku zarówno wewnętrznego, jak i zewnętrznego (możliwości eksportu), z drugiej zaś rozwojem bazy wytwórczej, możliwościami zaopatrzenia w surowce, energię i siłę roboczą. Przedsiębiorstwa przemysłu papierniczego oferują do sprzedaży produkty konsumpcyjne (np. papiery higieniczne, zeszyty, galanterię papierniczą itp.) i produkcyjne (np. papiery i tektury do celów graficznych, opakowaniowych, tekturę falistą, opakowania itp.).

Brak mocy wytwórczych w przemyśle papierniczym dotyczy takich produktów, jak papiery powlekane do celów graficznych, bibułka papierosowa, kalki kreślarskie i niektóre papiery techniczne. Niewystarczające moce produkcyjne występują w produkcji papierów makulaturowych gazetowych oraz do produkcji tektury falistej. Szczególnie istotny jest rozwój wytwórstwa papierów, dla których surowcem są odpady opakowaniowe z papieru i tektury. Bez budowy nowych instalacji nie będzie możliwe wykonanie zobowiązań Polski w zakresie recyklingu odpadów opakowaniowych. Do 2014 r. Polska musi poddać recyklingowi 60% tych odpadów. Obecnie wymogi legislacyjne warunkują dalszy rozwój branży określając wymagania, które muszą zostać uwzględnione przy opracowywaniu jakiegokolwiek strategii rozwoju.

Przemysł papierniczy w Polsce, podobnie jak inne branże, dostosowuje się do wymogów i przepisów prawa unijnego, głównie w zakresie ochrony środowiska. Jest to przemysł zużywający duże ilości wody, energii i surowców. Niezwykle istotne jest więc racjonalne gospodarowanie zasobami, tj. stosowanie technologii wodo-, energo- i surowcooszczędnych. Surowiec drzewny jest odnawialny i biorozkładalny, dlatego ważne jest zagospodarowanie odpadów z papieru (makulatury) poprzez ponowne wykorzystanie ich w produkcji. We wszystkich krajach UE procesy recyklingu są wysoko zaawansowane, a popyt na papier z włókien wtórnych będzie wyprzedzał potencjał przerobowy. Zjawisko to obserwuje się również od kilku lat w Polsce⁸.

Aby sprostać przewidywanym potrzebom przemysłu papierniczego w Polsce na papier i tekturę z odzysku (makulaturę), potrzebny jest znaczny rozwój selektywnej zbiórki odpadów. Szczególnie istotny jest wzrost selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych z papieru i tektury. Będzie to związane z korzystaniem ze znacznie droższych źródeł pozyskania surowca, m.in. z handlu w mniejszych miastach i na wsi. Wyższe koszty pozyskania będą wymagać

⁸ Z. Fornalski, *Perspektywy rozwoju produkcji papieru i tektury w Polsce do 2013 roku*, „Przełęcz Papiernicza” 2006, nr 6, s. 315.

poniesienia przez przedsiębiorców wprowadzających na rynek towary opakowaniowe wyższych kosztów opłat recyklingowych do organizacji odzysku, które z kolei zrekompensują wzrost kosztów selektywnej zbiórki i przygotowania do recyklingu.

Produkcja i zużycie tektury falistej w Polsce

Zróznicowane właściwości i budowa tektur falistych wynikają z przeznaczenia końcowego produktu – opakowań transportowych i zbiorczych oraz jednostkowych. W zależności od wymaganych właściwości wytrzymałościowych, estetycznych i podatności na zadrukowanie dobiera się nie tylko rodzaj surowców papierniczych, lecz także typ fali. Liczba warstw sprawia, że rozróżnia się tekturę falistą: dwuwarstwową, trójwarstwową, czterowarstwową, pięciowarstwową, siedmiowarstwową. Najbardziej popularna na rynku jest tektura trójwarstwową. Jej udział w całkowitej produkcji tektury falistej wynosi około 90%. Tektura dwuwarstwową służy do zawijania kruchych przedmiotów i nie produkuje się z niej pudeł⁹. W Polsce według GUS (firm powyżej 9 zatrudnionych) produkcja tektury falistej w 2010 r. wyniosła 1324,1 tys. ton¹⁰. Produkcja papierów do celów opakowaniowych w Polsce systematycznie rośnie. W 2010 r. w stosunku do 2009 r. wzrosła o 27,5%. W tej grupie największą pozycję stanowią papiery do wyrobu tektury falistej, których produkcja w 2010 r. wzrosła o 25,1% dzięki uruchomieniu nowych linii produkcyjnych. Tektura falista stanowi główny surowiec do produkcji opakowań zbiorczych i transportowych, a w ostatnich latach również jednostkowych (mikrofała).

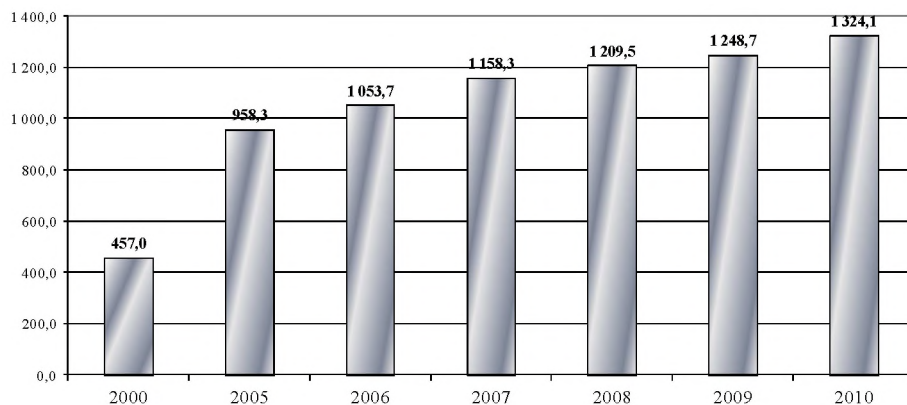
W 2010 r. do FEFCO (European Federation of Corrugated Board Manufacturers) dane statystyczne przekazało 19 organizacji z krajów członkowskich. Średni wzrost produkcji tektury falistej w stosunku do roku poprzedniego wyniósł 7,4% (licząc w mln m²) i 7,1% (licząc w tys. ton). We wszystkich krajach odnotowano wzrost produkcji, przy czym u największych europejskich producentów kształtował się on na poziomie 4,6–8,4%. W konsekwencji nastąpił 5,3% wzrost zapotrzebowania na papiery do produkcji tektury falistej¹¹. W Polsce największymi producentami papierów do produkcji tektury falistej są: Mondi Świecie¹² i Stora Enso Poland Ostrołęka¹³. Produkcję tektury falistej w latach 2000–2010 przedstawiono na rysunku 2.

⁹ E. Drzewińska, J. Czechowski, A. Stanisławska, *Technologia wytwarzania tektury falistej*, Wyd. Politechniki Łódzkiej, Łódź 2006, s. 23.

¹⁰ *Produkcja wyrobów przemysłowych w roku 2010*, GUS, Warszawa, lipiec 2011.

¹¹ *Raport roczny FEFCO za rok 2010*, Bruksela 2011, www.fefco.org.

¹² <http://www.mondigroup.pl/>.

Rys. 2. Produkcja tektury falistej w Polsce w latach 2000–2010 w tys. ton

Źródło: *Produkcja wyrobów przemysłowych w roku 2010*, GUS, Warszawa, lipiec 2011.

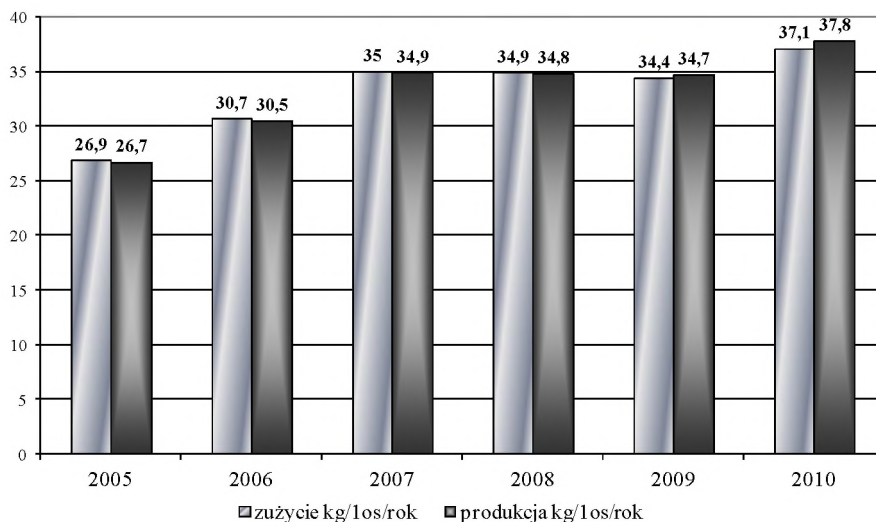
Od lat głównymi odbiorcami opakowań z tektury falistej w Polsce są: przemysł spożywczy, przemysł rolny i producenci świeżej żywności, producenci napojów, przemysł wyrobów z drewna i meblarski, przemysł papierniczy i poligraficzny, przemysł chemiczny, przemysł szklarski i ceramiczny, przemysł elektroniczny (audio-video i sprzęt komputerowy).

Wielkość produkcji i zużycia tektury falistej według GUS i SPP¹⁴ w latach 2000–2010 przedstawiono na rysunkach 3–4. Dane z GUS wskazują na zaniżoną o 8% produkcję w stosunku do wyliczeń SPP, dlatego ze względu na tak znaczącą różnicę pomiędzy dwoma niezależnymi źródłami dokonującymi pomiaru produkcji tektury falistej w Polsce przedstawiono obie wartości. Widoczny jest stały wzrost zarówno zużycia tektury falistej, jak i jej produkcji, co przekłada się na stały wzrost popytu na ten rodzaj papieru. Oprócz własności tektury i jej szerokiego zastosowania na wzrost wpływa również zmiana stylu życia i wzrost świadomości ekologicznej ludności.

Można zauważyć tendencję, jaka panuje od ponad dziesięciu lat. Pomimo kryzysu ekonomicznego, które największe skutki w Polsce przeniosły się na lata 2008–2010, produkcja tektury falistej i jej zużycie jest na tym samym poziomie. Sytuacja taka świadczyć może o tym, że jest stale zapotrzebowanie na tekturę falistą w Polsce i mimo nieuniknionego wzrostu cen opakowań z tego rodzaju tektury zysk ekonomiczny będzie się zwiększał, a opłacalność będzie nadal korzystna.

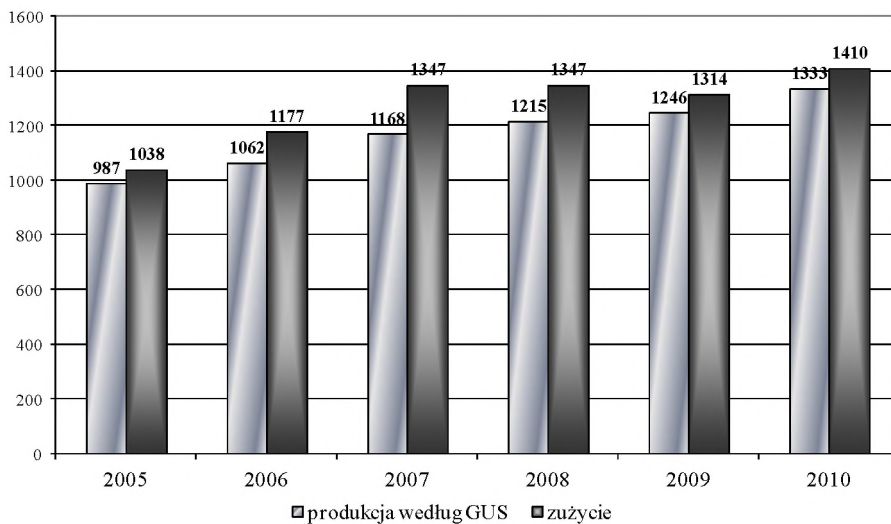
¹³ <http://www.storaenso.com>.

¹⁴ Stowarzyszenie Papierników Polskich jest organizacją o charakterze naukowo-technicznym i menedżerskim, skupiającą członków indywidualnych oraz podmioty gospodarcze, których działalność jest związana z papiernictwem i dziedzinami pokrewnymi; www.spp.pl.

Rys. 3. Produkcja i zużycie kg/1 osobę tektury falistej w Polsce w latach 2005–2010 w tys. ton

Źródło: *Produkcja i zużycie tektury falistej*, „Przegląd Papierniczy” 2011, nr 67, s. 164.

Rys. 4. Produkcja i zużycie tektury falistej w Polsce w latach 2005–2010 w tys. ton

Źródło: *Produkcja i zużycie tektury falistej*, „Przegląd Papierniczy” 2011, nr 67, s. 164.

Rynek tektury falistej w UE

W krajach należących do FEFCO¹⁵ w 2010 r. produkcją tektury falistej zajmowało się 413 kompanii w 680 przedsiębiorstwach. Łącznie wyprodukowano 22 063 tys. ton (41,871 mln m²) tektury falistej. Szczegółowe dane ze wskazaniem kraju wytwarzania i sprzedaży tektury przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1

Wielkość produkcji, liczba firm i zakładów tektury falistej
w poszczególnych krajach europejskich w 2010 roku

Kraj	Produkcja sprzedana		Liczba	
	mln m ²	tys. ton	firm	zakładów
Austria	921	450	8	11
Belgia	1 015	540	9	12
Chorwacja	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Czechy	828	411	7	9
Dania	393	208	b.d.	b.d.
Finlandia	278	137	3	5
Francja	5 405	2 877	22	63
Niemcy	9 095	4 776	39	114
Węgry	479	238	6	10
Irlandia	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Włochy	6 419	3 677	59	88
Holandia	1 193	661	9	14
Norwegia	198	97	3	3
Polska	2 808	1 441	34	47
Portugalia	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Rumunia	473	226	10	11
Słowacja	123	63	3	3
Hiszpania	4 207	2 302	77	97
Szwecja	656	324	4	11
Szwajcaria	474	262	6	8
Turecja	2 954	1 564	91	114
Ukraina	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Wielka Brytania	3 952	1 819	23	60
Europa (FEFCO)	41 871	22 063	413	680

Źródło: Raport roczny FEFCO za rok 2010, Bruksela 2011, www.fefco.org.

Średnio w krajach Europy Zachodniej i Środkowej produkuje się około 41 kg tektury falistej na osobę w ciągu roku (wzrost o 2,7 kg od 2009 r.). W Polsce produkuje się 37,8 kg. Najwięcej tektury falistej w Europie produkuje się: we

¹⁵ FEFCO to Europejska Federacja Producentów Falistych Zarządu. Jest to stowarzyszenie stowarzyszeń, które powstało w 1952 r.; organizacja zrzeszająca europejski przemysł tektury falistej, za: <http://www.fefco.org/what-is-fefco/who-we-are.html>.

Włoszech (61,9 kg), w Niemczech (58,2 kg), Austrii (54,2 kg), Belgii (50,9 kg), Hiszpanii (49,8 kg) i we Francji (45,2 kg), najmniej w: Rumunii (10,1 kg), Słowacji (11,4 kg), Turcji (21,7 kg), na Węgrzech (24,0 kg). Największy udział w rynku europejskim tektury falistej mają Niemcy (21,7%), następnie: Włochy (15,3%), Francja (12,9%), Hiszpania (10,0%), Wielka Brytania (9,4%), Turcja (7,1%) i Polska (6,7%).

Perspektywy rozwoju produkcji tektury w Polsce

Na początku 2000 r. dokonała się znacząca restrukturyzacja branży producentów papieru do tektur falistych, co przyczyniło się do zamknięcia przestarzałych, mało rentownych fabryk i maszyn papierniczych. Z uwagi na bardzo wysokie koszty inwestycji w ich miejsce nie powstały nowe moce wytwórcze, co przelożyło się na wzrost popytu na papiery. Dynamiczny wzrost konsumpcji opakowań tekturowych w Europie doprowadził do zachwiania bilansu podaży i popytu na rynku papierów. Rezultatem takiej sytuacji były rosnące ceny papierów do produkcji tektury falistej, obserwowane od 2005 r. i utrzymujące się do dziś. W konsekwencji nastąpiło znaczące pogorszenie się rentowności producentów tektury falistej. W obliczu wzrostu cen innych składników, jak energia, transport, skrobia, wynagrodzenia pracownicze oraz rosnące wymagania użytkowników w Polsce w zakresie jakości i funkcjonalności tektury falistej przyczyniły się do gruntownej modernizacji parku maszynowego, czego konsekwencją był przyrost zdolności produkcyjnych, nie w pełni zbilansowany popytem.

Analizując bilans mocy wytwórczych papierów do tektur falistych oraz prognozy zapotrzebowania na papiery, w perspektywie kilku najbliższych lat należy spodziewać się, w związku z okresowymi niedoborami tych papierów, dalszych wzrostów cen. Na podstawie wstępnych zapowiedzi dotyczących nowych możliwości inwestycji w branży papierniczej stabilizacji można oczekiwać na przełomie 2012/2013 roku. Wzrost cen surowców do produkcji tektury falistej będzie powodował dalszy nieuchronny wzrost cen opakowań tekturowych. Pozytywną stroną stosowania opakowań z tektury falistej w stosunku do innych materiałów, są niższe koszty opłat środowiskowych ponoszone przez producentów pakujących swoje wyroby. Odbiorcami opakowań z tektury falistej są niemal wszyscy producenci dóbr konsumpcyjnych, a także część branży przemysłowej, w tym przemysł spożywczy, producenci napojów, przemysł meblarski, papierniczy, poligraficzny, chemiczny, szklarski i ceramiczny, elektroniczny. W całkowitym rachunku ekonomicznym, pomimo nieuniknionego

wzrostu cen opakowań z tektury falistej, opłacalność ich stosowania będzie nadal korzystna.

Zakończenie

Jako podsumowanie powyższych rozważań wyszczególniono czynniki wpływające na stworzenie optymalnych warunków szybkiego rozwoju przemysłu papierniczego w Polsce, który można osiągnąć poprzez takie działania, jak:

1. Zapewnienie stałego, niezawodnego dostępu do krajowego surowca drzewnego. Lasy Państwowe, jako największy składnik majątku narodowego, wymagają prowadzenia racjonalnej, nowoczesnej i zgodnej ze standardami światowymi (i Unii Europejskiej) gospodarki leśnej, która opiera się zasadzie: ekonomia–ekologia–funkcje społeczne.
2. Podjęcie działań systemowych sprzyjających poprawie konkurencyjności produkcji papierniczej w kraju i dostosowanie systemu opłat za korzystanie ze środowiska do rozwiązań i stawek obowiązujących w Unii Europejskiej.
3. Stymulacja rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw branży papierniczej, zwłaszcza na terenach dotkniętych bezrobociem.
4. Popieranie rozwoju produkcji papierów wysoko przetworzonych, szlachetniejszych gatunków, odznaczającej się znacznie wyższą stopą zysku.
5. Stworzenie warunków prawnych, ekonomicznych i organizacyjnych dla rozwoju wtórnego wykorzystania papieru (makulatury) jako surowca.
6. Stworzenie klimatu skłaniającego zagranicznych inwestorów do lokowania kapitałów w branży papierniczej w Polsce.

Spełnienie powyższych wytycznych pozwoli zapewnić stały i względnie stabilny rozwój branży celulozowo-papierniczej nie tylko w odniesieniu do produkcji tektur falistych, lecz także pozwoli na wytworzenie i sprzedaż wszelkich produktów w przemyśle papierniczym.

CHALLENGES AND DEVELOPMENT IN PULP-PAPER INDUSTRY ON EXAMPLE OF CORRUGATED PAPER CARDBOARD

Summary

The paper's objective is presentation of factors affecting the changing production and consumption of corrugated board in Poland and the European Union. Overall picture of the pulp-paper and cardboard prospects in Poland over the next five years is presented. The paper presents the current situation in the pulp and paper industry and the elements that determine it.

Translated by Grzegorz Pawłowski